

meget let at overføre Arbejdere og Maskiner fra det ene Land til det andet. Saa langt fra, at den unge Industri skulde staa uheldig over for den gamle, er det tværtimod saaledes, at den unge Industri, der anlægges med Fornuft og Dygtighed, vil udnytte alle de nyeste Fremskridt paa en Gang. Den vil begynde med ny Maskiner, og den vil skaffe sig de bedste Arbejdere og de dygtigste Bærførere, medens den gamle Industri i mange Tilfælde af Kapitalhensyn vil være nødt til at arbejde med gamle Maskiner. Derfor er det ingenlunde rigtigt nu til Dags at geitage, hvad der blev anført for et halvt Aarhundrede siden og længere tilbage i Tiden, at der behøves nedarvet Dygtighed hos Hjemlandets Arbejdere for at føre en Industri frem. Foruden Japan vil jeg nævne Indien — dette store Land, hvor der ligeledes er begyndt en meget stor og blomstrende Industri — og et andet Land, Holland, der ligger os betydelig nærmere. I dette lille Land, der hverken har Kul, eller Jærn, eller andre Raamaterialier for Industri, har man nøjedes med en besteden Varetolv af 5 pCt., og under dette liberale Toldsystem har Holland udviklet en meget dygtig og kraftig Industri, naagtet det ligger med hele Bredviden op ad Tyskland og har England i kun 5—6 Timers Afstand paa den anden Side. Det gælder altsaa ingenlunde som fast Regel, at nedarvet national Dygtighed er Betingelsen for, at et mindre Lands Industri og en ung Industri skal kunne konkurrere med de store Landes ældre Industri. Med Hensyn til Holland vil jeg give Tinget en Oplysning, som jeg fandt for nogle Dage siden ved at gennemlæse et Skrift af Carl Bruun om Kjøbenhavns Historie. Den 16de Oktober 1770 blev en Del Kjøbmænd i Kjøbenhavn, Hertugdømmerne og Norge ved et kongeligt Reskript opfordrede til at sige deres Mening om følgende: „hvoreledes Handelen i Kongens Stater kan drives til større Fuldkommenhed og Frihed end nu, det gemene Bedste fremmes, Finanserne forbedres og Omsætning af Landets Produktion forøges.“ Det var altsaa et kongeligt Spørgsmaal, som Handelsstanden i Kjøbenhavn, Hertugdømmerne og Norge blev opfordret til at give Svar paa. En Kjøbmand ved Navn H. Hsclin gav følgende Bæstbed: „Frihed er Handelsens Hovedkilde, den avler Skibs fart, og Fabrikker, som man kan se i Holland, hvor de trives fortræffeligt uden mindste Opmuntring, uden Forbud eller Monopoler, og der gives intet som helst andet Middel, ved hvilket et Lands Handel kan oplyses.“ Det var for mig

meget interessant at finde dette Svar af en Kjøbmand her i Landet, thi det passer nøjagtigt med, hvad en anden Kjøbmand endnu længere tilbage i Tiden, i det 17de Aarhundrede, svarede den franske Minister Colbert, da han spurgte: „Hvoreledes kunne vi fremme Frankrigs Handel?“ Denne franske Kjøbmand svarede med de bekendte Ord: „Laissez faire, laissez passer“, — giv Handelen fri! Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) udtalte dernæst, at efter hans Mening var Værditolden uheldig, og han motiverede dette paa lignende Maade, som vi have set det motiveret i Kommissionsførtallets Betænkning. Jeg vil dertil svare, at Fabrikkerne holde ikke af Værditolden, deri har det ærede Medlem fuldstændig Ret, de holde ikke af Værditolden, fordi den viser Forbrugerne aldeles nøjagtigt, hvor meget der betales, menis Vægttolden skjuler det. Naar en Vare fordyres med 10 pCt. af Værdien, vide vi alle, at den indenlandske Fabrikant kan tage 110 Kr. for den Vare, vi i Udlandet kunne købe for 100 Kr., og derved ere vi ogsaa naaede til Grænsen. Ved en Vægttold kan man ikke bedømme Toldskattens Højde, den skjules for Forbrugerne, og derfor ønske Protektionisterne og Fabrikkerne altid at faa Vægttold i Stedet for en Værditold. Her i Landet og for Resten i de fleste andre Lande, hvor Vægttoldsystemet er gennemført, skjuler det sig saaledes, at de simpleste og billigste Varer betale mest, medens de fineste og dyreste Varer betale mindst. Ved Værditold er det afkravet omvendt, der ville de simpleste og billigste Varer betale mindst, medens de fine og kostbare betale mest. Protektionisterne ønske derfor ganske naturligt at komme bort fra Værditolden, thi den store Mængde maa henregnes til de mindre bemidlede, og det gælder om at kunne bestatte den store Mængdes Forbrug; kun derved naar man de store Tal. Jeg har ikke alene her i Tinget men ogsaa ved tidligere Lejligheder lagt Mærke til, at Protektionisterne have en rørende Omhu for Handelsmoralen, jeg skal senere komme ind paa den Moral, som Protektionisterne selv befordre. Den højtærede Finansminister sagde i Gaar ogsaa nogle Ord om Spørgsmaalet: „Vægt- eller Værditold?“ Jeg har

Kættelse.

Sp. 2382, S. 13 f. o.: „stet det, at“, læs: „stet et Omslag i“.